

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Historia da Animación e os Videoxogos		Código	616G02003
Titulación				
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Videla Rodríguez, José Juan	Correo electrónico	jose.videla@udc.es	
Profesorado	Videla Rodríguez, José Juan	Correo electrónico	jose.videla@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia pretende formar ao alumnado na evolución histórica, con perspectiva xeopolítica, social e cultural, da industria do videoxogo e a animación, desde os comezos de ambas ata a época actual; adquirindo ao final da mesma un coñecemento básico dos creadores e obras de referencia de cada época e área xeográfica, así como dos avances técnicos nos que se fundamenta o seu desenvolvemento.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Ser quen de analizar obras audiovisuais desde a perspectiva da historia estética e tecnolóxica.	A2	B2	C1
Coñecer a evolución histórica da animación e dos videoxogos.	A2	B5	C5
Ser quen de presentar claramente as conclusións e os argumentos dun estudo. Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.		B2 B3 B4 B11	C1
Mellorar a capacidade analítica.	A2	B2 B3	C8
Habilidade para a organización e temporalización das tarefas.		B2 B5	C3 C9
Resolver problemas de forma eficaz.		B2 B5 B11	C3 C5 C7
Comunicarse de xeito eficaz nun ambiente de traballo.		B2 B3 B4	C1 C4 C5 C6 C7 C9
Traballar en equipo de xeito colaborativo.		B4 B11	C3 C4 C7 C9
Ter a capacidade de recoller e interpretar datos relevantes (normalmente dentro do seu campo de estudo) para emitir xuízos que inclúan reflexión sobre temas relevantes de tipo social, científico ou ético.		B3 B5	C4 C6

Aplicar os coñecementos adquiridos ao traballo ou vocación dunha forma profesional e ter as competencias necesarias para defender argumentos e resolver problemas dentro do campo de estudo propio.

B2

B3

B5

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. Pioneiros do cinema de animación.	1.1. Concepto de animación. 1.2. Emile Reynauld y el teatro óptico. 1.3. Georges Méliès. 1.4. James Stuart Blackton. 1.5. Segundo de Chomón. 1.6. Ladislav Starewicz. 1.7. Quirino Cristiani. 1.8. Emile Cohl.
TEMA 2. Animación en Norteamérica.	2.1. Winsor McCay. 2.2. Max Fleisher. 2.3. Pat Sullivan e Otto Mesmer. 2.4. Walt Disney. 2.5. Pixar. 2.6. Dreamworks. 2.7. Tim Burton.
TEMA 3. Animación en Europa do Leste.	3.1. O Bloque Soviético e o Telón de Aceiro. 3.2. Duga Film Company. 3.3. Escola de Zagreb. 3.4. Ladislav Starevicz. 3.5. Michael Tsekhanovskiy. 3.6. Soyuzdetmultfilm Studio. 3.7. Andrey Khrzhanovsky. 3.8. Youry Norstein. 3.9. Jiri Trnka. 3.10. Jan Svankmajer.
TEMA 4. Animación no Xapón: O Anime.	4.1. Orixe e concepto de anime. 4.2. Hiroshi Okawa e Toei Doga. 4.3. Osamu Tezuka e Mushi Production. 4.4. A cultura Otaku. 4.5. Isao Takahata e Hayao Miyazaki: Estudio Ghibli. 4.6. Outros autores de referencia.
TEMA 5. Animación en Europa Occidental e Cinema de Vangarda.	5.1. Europa trala II Guerra Mundial. 5.2. Francia. 5.3. Reino Unido. 5.4. Vangardas e cinema experimental en Europa. 5.5. Cinema de vangarda nos Estados Unidos. 5.6. Canadá: National Film Board.
TEMA 6. Animación en España e en Galicia.	6.1. Precursores do cinema de animación en España. 6.2. A Idade Dourada (1939 - 1953). 6.3. Os anos 60 e 70. 6.4. A década dos 80. 6.5. A dixitalización dos 90. 6.6. Animación en Euskadi. 6.7. Animación en Galicia.

TEMA 7. Historia dos Videoxogos.	7.1. Introducción. 7.2. A industria do videoxogo no mundo. 7.3. A industria do videoxogo en España.
TEMA 8. Prehistoria dos videoxogos: Anos 40.	8.1. Contexto histórico: Da bomba atómica ao videoxogo. 8.2. Nacemento da informática. 8.3. Thomas Goldsmithy e Estle Ray Mann: Cathode Ray Amusement Device. 8.4. Nacemento da televisión.
Tema 9. Videoxogos. Desenvolvemento tecnolóxico. Anos 50.	9.1. John Bennett: Nimrod. 9.2. Alexander Douglas: OXO. 9.3. William Higinbotham: Tennis for Two.
TEMA 10. Videoxogos. Desenvolvemento creativo. Anos 60.	10.1.- O Tech Model Railroad Club e o MIT. 10.2. Steve Rusell e Martin Graetz: Spacewar! 10.3. Ralph Baer: Brown Box.
TEMA 11. Videoxogo comercial: Anos 70.	11.1. Contexto histórico. 11.2. Bill Pitts e Hugh Tuck: Galaxy Game. 11.3. Nolan Bushnell e Ted Dabney: Computer Space. 11.4. Odyssey. 11.5. Atari. 11.6. Kee Games. 11.7. A Crise de 1977. 10.8. Taito: Space Invaders. 10.9. Activision. 10.10. Outros videoxogos de referencia.
TEMA 12. Consolidación da industria do videoxogo: Anos 80.	12.1. Contexto histórico. 12.2. Mattel: Intellivision. 12.3. O Crack do 83. 12.4. O éxito dos arcade. 12.5. Namco: Pac-Man. 12.6. Shigeru Miyamoto: Donkey Kong, Mario e The Legend of Zelda.
TEMA 13. O estourido das consolas. Anos 90 y século XXI	13.1. A expansión das consolas. 13.2. A primeira "guerra das consolas". 13.3. As consolas de 16 bits. 13.4. Chega o 3D. 13.5. Sony entra en logo. PlayStation. 13.6. Microsoft: Xbox. 13.7. Nintendo Wii.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 B3 B4 B11 C4 C5 C6 C8	22	0	22
Traballos tutelados	A2 B2 B3 B5 B11 C3 C7 C8 C9	26	17	43
Proba de resposta breve	A2 C1 C9	1	75	76
Presentación oral	B2 B3 B4 C1	1	6	7
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O profesor exporá os aspectos máis relevantes que contextualizan cada etapa histórica e amosará exemplos. A continuación os/as estudantes responderán a un cuestionario sobre o tema.
Traballos tutelados	Traballos en grupo e individuais con fontes audiovisuais e bibliográfica referidas os diferentes apartados do temario.
Proba de resposta breve	Exame sobre as películas de visión obligatoria.
Presentación oral	Exposición grupal dos contidos traballados nas clases prácticas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación oral Traballos tutelados	O alumnado recibirá atención personalizada na aula durante as sesións prácticas, nas horas de tutorías fixadas no horario do profesor e a través de Teams cando así o demande. Os/as estudantes a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia establecerán co profesor as metodoloxías pertinentes en cada caso.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Presentación oral	B2 B3 B4 C1	Exposición oral dos traballos grupais sobre os contidos da materia.	20
Sesión maxistral	A2 B3 B4 B11 C4 C5 C6 C8	Cuestionario sobre cada tema exposto	20
Traballos tutelados	A2 B2 B3 B5 B11 C3 C7 C8 C9	Elaboración de traballos grupais sobre os contidos da materia.	30
Proba de resposta breve	A2 C1 C9	Exame de resposta breve sobre as películas de visión obligatoria.	30

Observacións avaliación

NORMAS XERAIS

? Para aprobar hai que ter aprobadas os bloques teórico e práctico.

? En caso de suspender, na segunda oportunidade avaliarase o bloque ou bloques que estivese suspenso, e dentro de cada bloque a parte ou partes que non se aprobou.

? Para que se compute a nota do blog hai que asistir a un mínimo das 80% clases prácticas.

? Si suspéndese a parte dos blogs, cada estudante realizará un blog individual con contidos que se sinalarán oportunamente.

? A nota de cada cuestionario compútase si asistiuse previamente á clase expositiva do luns.

A copia textual nos traballos grupais ou persoais, ou calquera outro tipo de acción fraudulenta supera a calificación de 0 no traballo ou proba correspondente.

BLOQUE DE TEORÍA

? O bloque de teoría está composto polos cuestionarios e o exame de películas.

? O bloque ten un valor total de 5 sobre 10 na cualificación global.

? Para aprobar este bloque hai que ter como mínimo un 2,5 entre os cuestionarios e o exame de películas.

BLOQUE DE PRÁCTICA

? O bloque de práctica está composto polo blog e a exposición dos contidos.

? O bloque ten un valor de 5 sobre 10 na cualificación final

? Para aprobar este bloque hai que ter un 2,5 como mínimo entre o blog e a exposición dos contidos.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Donovan, T. (2018). Replay: La historia de los videojuegos. Bollullos de la Mitación (Sevilla): Héroes de Papel - Rodríguez Prieto, R. (Coord.) (2016). Videojuegos: la explosión digital que está cambiando el mundo. Bollullos de la Mitación (Sevilla): Héroes de Papel - Delgado Caldevilla, P. (2019). Animación: de Betty Boop a Tim Burton.. Madrid: Diábolo Ediciones - Bendazzi, G. (2003). Cartoons ? 110 años de cine de animación. Madrid: Ocho y medio - López Martín, A. e García Villar, M. (2015). Mi vecino Miyazaki: Studio Ghibli, la animación japonesa que lo cambió todo. Madrid: Diábolo - Kent, S. L. (2016). La gran historia de los videojuegos. Barcelona: Ediciones B Grupo Z - Martínez, D. (2017). De Super Mario a Lara Croft: la historia oculta de los videojuegos. Palma de Mallorca: Dolmen - Lorenzo Hernández, María (2021). La imagen animada. Una historia imprescindible. Madrid: Diábolo Ediciones - Esteve Gutiérrez, Jaume (2016). Ocho quilates. Una historia de la Edad de Oro del software español. Madrid: Ochioquilates
Bibliografía complementaria	- Planells, A. J. (2015). Videojuegos y mundos de ficción: de Super Mario a Portal. Madrid: Cátedra - Van Woerkom, G. (2015). La Historia y Desarrollo de Videojuegos: La Historia, Desarrollo, Géneros y Hechos Científicos de los Videojuegos. Editor: Gabriel van Woerkom - Pérez Ruff, J. P. (2015). El modelo europeo de desarrollo de videojuegos. Madrid: Síntesis - Márquez, I. (2015). Una genealogía de la pantalla: del cine al teléfono móvil. Barcelona: Anagrama - Martínez Cantudo, R. (2015). La generación que cambió la historia del videojuego. Madrid: Síntesis - Encinas Salamanca, A. (2017). Animando lo imposible: los orígenes de la animación stop-motion (1899-1945). Madrid: Diábolo - Finch, C. (2011). El arte de Walt Disney: de Mickey Mouse a Toy Story 3. Barcelona: Lunwerk Editores - Faber, L. e Walters, H. (2004). Animación ilimitada: cortometrajes innovadores desde 1940. Madrid: Ocho y medio - Varios Autores (2015). Del trazo al pixel: un recorrido por la animación española. Barcelona: Cameo - Candel Crespo, J. M. (2008). Historia del dibujo animado español. Murcia: Tres Fronteras - Chong, A. (2010). Animación Digital. Barcelona: Blume

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías